

Hovedbetragtning, at da Jernbanedrift i sig selv er en farlig Virksomhed, vilde der være mere Grund til at skærpe de allerede gældende Regler om Banernes Ansvar for Skade hidrørende fra Brande, der er forårsaget ved Gnister fra Lokomotiver, end til — som sket i Forslaget — at søge disse Regler mildnede, og til Støtte herfor henvises til, at en tilsvarende Betragtning formentlig havde fundet Udtryk ikke blot i saa at sige al evropæisk Lovgivning paa dette Omraade, men navnlig ogsaa i dansk Lovgivning, hvor saavel Loven af 1898 om Erstatning for Skade ved Jernbanedrift som tilsvarende Bestemmelser i Lovene om Stærkstrømsanlæg og Automobileer søge deres Begrundelse i nævnte Betragtning.

Rigtigheden af den anførte Anskuelse, hvorefter Jernbanedriftens Farlighed betinger et saa vidt muligt ubegrænset, i hvert Fald skærpet Ansvar for den derved forvoldte Skade, er nu næppe hævet over enhver Tvivl. Selv om man uden videre vilde gaa med til at betegne Jernbanedrift som en farlig Virksomhed, et Begreb, hvis Skøns- mæssighed, naar særlig henses til Nutidens Sikkerhedsforanstaltninger og den fra det offentlige Side øvede Kontrol, dog er iøj- nefaldende, turde det være et Spørgsmaal, om man ikke i det mindste paa Omraader, hvor det — som paa det heromhandlede — gælder om at drage rimelige Grænser for de Byrder, som det kan paalægges Driften at bære, maa være berettiget til at drage et andet Hensyn frem i første Række, nemlig Hensynet til, at Banerne løser en Opgave, hvis Løsning paakræ- ves af uafviselige Samfundshensyn. En saadan Betragtningssmaaade vilde ingen- lunde savne Paralleller paa nærliggende Omraader i dansk Ret, og den ligger til Grund for gældende Ret efter en enkelt fremmed betydningsfuld Lovgivning, nemlig den engelske. Ifølge engelsk Ret er koncessionerede Virksomheder kun er- statningspligtige for Skade, der er en Følge af deres lovlige Drift, i saadant Omfang, som maatte have udtrykkelig Hjemmel i Koncessionen; dog er der ved en særlig Lov af 1905 herfra gjort den bestemt be- grænsede Undtagelse, at for Skade hid- rørende fra Lokomotivgnister kan der gøres

Erstatningsansvar gældende mod Jernbanen, for saa vidt Skaden er paaført dyrket Land eller Afgrøde og ikke overstiger £ 100.

Vil man imidlertid gaa med til at betragte Jernbanedrift som en „farlig Virk- somhed“ og til de Konsekvenser, som heraf drages til Erstatningsansvarets Skærpelse, maa det dog i hvert Fald hævdes, at Skade paa saadanne Formuegenstande — Byg- ninger og Løsøre —, der kan være Gen- stand for Forsikring, med Rimelighed maa kunne undtages fra det strengere Erstat- ningsansvar. Den Præmie, som erlægges, kan nemlig i de allerfleste Tilfælde an- tages at indeholde Dækning ogsaa for den særlige Risiko, som er forbundet med, at en Jernbane føres hen over eller forbi en Ejendom, og i de Tilfælde, hvor Forsikrings- selskabet maatte anse Risikoen for særlig forøget og derfor mener at maatte forlange en forhøjet Præmie, vil der, for saa vidt Grundafstaaelse finder Sted, være Adgang til ved Ekspropriationsforretningen at for- lange Dækning for Præmieforhøjelsen (Ulempeerstatning).

Nærværende Lovforslag er affattet under Hensyntagen til det foran anførte; man har herefter ment som Hovedregel at kunne blive staaende ved, at Erstat- ningsspørgsmaal vedrørende Brandskade af den i Forslaget omhandlede Art som antaget ved Højesterets Dom af 15. Ok- tober 1913 maa afgøres efter de i Jern- baneerstatningsloven af 1898 givne særlige Regler; men man har dog herfra undtaget Skade paa Bygninger og Løsøre, idet disse kan og derfor ogsaa bør forsikres af Ejeren saaledes, at der kun bliver Tale om Er- statning fra Jernbanen, naar denne har gjort sig skyldig i et særligt, til Erstat- ning forpligtende Forhold, hvilket Forholds Tilstedeværelse — ligesom i det i forrige Rigsdagssamling forelagte Lovforslag — gøres betinget af, at de af Ministeren givne reglementariske Bestemmelser om Lokomo- tivers Indretning og Drift m. m. er over- traadte. Praktisk vil der nemlig neppe kunne foreligge Tilfælde, hvor Uagtsomhed efter de almindelige Regler maa antages at fore- ligge, naar de reglementariske Bestemmel- ser er nøje overholdte.